1878. X. évfolyam. 72. szám. Csütörtök, ápril 11.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legelcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

EGYHÁZKERÜLETI NAGYKÖNYVTÁR DEBRECZEN

— **Pártkilátások.** A sennyeisták és független szabadelvüek egyesülési mozgalma némi forrongást csinált a pártok kebelében. A kormánypárt fogy, eddigelé 19-en léptek ki kebeléből. **A függetlenségi párt szaporodik**, a független szabadelvüek közül már eddig is többen hajlandók csatlakozni hozzánk. Minden sennyeista nem megy be a fuzió keverékébe. A független szabadelvüek közül is sokan maradnak ki onnan. Igy a ma született „egyesült ellenzék“ nem nagy port verhet. Programmpontjait már ismerjük. Közösügyes szagu testestől-lelkestől. Hogy csak a két főpontot emlitsük: a pénzügy önállósitása helyett azt mondja, hogy „a bankkérdés az ország hitelszükségleteinek kielégitő módon oldassék meg.“ — Tehát akarnak azok mindent, csak magyar önálló bankot nem. Hadügyünkre azt mondják, hogy czéljuk „a magyar elem erősitése a közöshadseregben, a honvédség fenntartása, anyagi erőnkhöz mért fejlesztése.“ Egyék meg kotyvalékjukat. Ne erősitse nekünk az osztrák hadseregben a magyar elemet s ne ugy fejleszsze a honvédséget, „ha telik,“ hanem állitson önálló magyar hadsereget! Kevesebbe is kerül, s pénzünk, vérünk itthon marad. De hát nincs azokkal mit beszélni, a kiknek lelkét az osztrák ördög eljegyezte a közösügyes pokolnak!

Az örök béke.

— Kegyes óhaj. —

Szomoru időket élünk. A tél meghozta a fagybilincseket, midőn egy szabadságot lehelő nemzeti érzület folyása immár leigáztatott. A plevnai hősök emléke Phárosz lámpája gyanánt hinti a világosságot, a honszerelmet, a közjóba olvadó becsületességet. Azon Osman pasa, ki őselődjének nevét méltán képviselé, a legkegyelmesebb czári ukáz értelmében otthon van.

A török nemzetek első honvéde, a tevékenység szinvonalára emelkedő Osman pasa. A ki fogságból haza kerül, kerül mindenféle nyilvánosságot. A nyilvánosság olyan mérleg, mely az egyéneket megpróbálja.

*

Osman pasa, ha ugyan a pacificáló hatalmak által részére szabad kéz adatik, bizonnyal nem volna elég müveltségü férfiu akkor, midőn saját adott szavát meg nem óvná, de e mellett hazája javára tehétségeit nem érvényesitené.

Mennyi nyomort s kellemetlenséget, sanyart kellett átszenvednie annak, kire egész Európa szeme merően tekintett! Osman átszenvedett mindent. A szenvedés legkevesebb.

Azonban, azon európai diplomatia, mely az országok sorsának megbirálására hivatottnak jogosult, mennyire megszégyenülhetve érzi magát, midőn nem képes oly örök békét eszközölni, mely a népek közjólétének s boldogságának alapja lenne!

Midőn béke köttetik, azt mondják: örök!

*

A tóba dobott kő habgyürüt ver, a hullámzat creje minél gyöngébb, annál tétlenebb. A tihanyi ekhót szépen meg lehet hallani az átellenes Balatonról, de Kenesén bizonynyal nem tudtak arról semmit.

Az a nyomor, mely török testvéreinket sujtja, hasonló a tihanyi el nem hatott ekhóz. Szerencsések, kik még a viszhang közelében élhetnek. Jajgatásuk részvétre kelt.

A szomszéd háza leég s az, a ki segithetne ott a köznyomoron, tétlen kezekkel áll a vész pillanatában? Az, a ki saját rokonfajának megmentésére nem sietett? Mire érdemes? — A megvetésre!

*

Az osztrák-magyar monarchia ügyeinek — köztudomás szerint — együgyünek bizonyult tényezői nem voltak otthon, a mikor kellett, — nem vallottak szint a szükség idején, nem engedték utnak eredni a népakaratot, mely világra szóló események gazdag tárháza lehetett volna.

Azon gordiusi csomó, melyet amaz északi kolosz teremtője nagy Péter kezdett összefonni, Plevna elestével vágatott ketté, — a török nemzet hajdani dicsőségéből kifosztva, az Európa által kötött szerződések szentsége meggyalázva, most egy oly Areopag elé fogna kerülni, mely önmagával sincs tisztában. Az a congressus, mely az örök békét megállapitja, még csak átmeneti eszme, — ennek megtestesülése idő után kiált!

Kiálts reánk örök béke! Mi a békét szeretjük, megmaradunk mi mellette is! Csakhogy nemzeti jogaink, függetlenségünk, eredeti egyetértésünk s rokonfajunk épsége meglegyen.

De addig nem tehetjük le a kardot a népszabadság bálványgyilkosai előtt.

— **A képviselőház** tegnap elfogadta a király személye körüli, a horvát s az igazságügyminiszter költségvetését. Ma a közlekedési ügyérség budgetét tárgyalták.

— **A mi napirenden van.** A kir. ügyészség az „Egyetértés“ ellen ujra sajtópert inditott, az e lap 1877. okt. 20-iki számában megjelent czikkért, melynek czime: Ostromállapot a Székelyföldön. Székelyfitől. Nagyon sok igazság lehetett ama czikkben, hogy még most sem tudták elfeledni!

A Szilágyból.

— Uti képek. —

Néhány meredek hegynek megmászása után, saros időben járhatlan szakadékos, inkább vizmosásokon, mint utakon keresztül mintegy másfél óra alatt a Kraszna mentéről a Berettyó völgyébe Szilágy Bagos községébe jut a vándor. Rátony elhagyása után — Bagos, Valkó, Borzás egy falut képeznének, ha a Berettyó czikczakkos kanyargással el nem választaná őket, igy azonban mindegyik külön státus, külön eklézsia, bár különösen Valkó és Borzásra elmondhatni, hogy szegény az eklézsia, maga harangoz a pap. — Bagos e három közt a legtekintélyesebb, buzgó, vallásos nép, mely különösen énekléséről messze földön ismeretes; mintegy négy évvel ezelőtt elhalt papja ugyanis a jó öreg Fazekas, különös gyönyörüségét találta abban, hogy egyháza népét a hármóniás éneklésre megtanitsa. Képzelni lehet, mennyi nehézséggel járt a kóta ismeret begyakorlása. — De az öreg praktikus ember volt, s módszerét a nép esze járásához alkalmazta, egész fél, negyedrész hangjegyek, ki tudta volna ezt felfogni? De ő felfogatta: egész kóta helyett, itczés kóta fél helyett meszelyes kóta, negyed helyett fertályos kóta; igy aztán minden jó volt, s a dalárda, melyet maga az egész gyülekezet ifja véne szeret, ma is, a jó öreg pap halála után egyik tanitó vezetése alatt folyvást megállja helyét. — Bagosnak két csinos iskola épülete is dicséretére válik a református magyar lakosságnak. — Itt lakik a közszeretetben álló br. Bánffi Elek, kinek csinos uri laka megérdemli a megfigyelést.

Azonban mert Aranyként: pihenni már, nem nem lehet, — tehát tovább, haladjunk a Berettyó szőke zavaros vize mellett, Szilágy Nagyfalu felé, melyből a kalvinista templom tornya messziről hivogatólag int felénk. — Csinos, mező városnak is beillő helység monumentalis templomával, br. Bánffi Albert erdélyrészi egyházkerületi főgondnok kastélyaival és Bánffi Zoltán uri lakával, — a Réz hegység által félkörben ölelt Berettyó völgyének mejdnem közepén, — mintegy 1500 lakossal. — Jó magyar nép. — E helyen nevezetes baromvásárok szoktak esni.

Nagyfaluból vegenyés szőlőhegyek mellett, — melyeknek oldalairól barátságos pajták és pinczék néznek az utazóra, vezet az ut Zoványra, e csinos falu, cserepes, izléssel épült házsoraival valóban kellemesen lepi meg az embert, s azt az óhajtást kelti fel benne, vajha a csin, izlés, rend minden magyar községünkön ugy kitünnék, mint itt. — De elmehetünk két vármegyén keresztül is, mig egy ilyen falut találunk. — Egy itteni uri háznál mutattak, egy csinosan Singer-féle szerkezettel készült varrógépet, mely azt hiszem, hogy páratlan a hazában, a mennyiben teljesen honi készitmény, ugyanis egy nagyfalui ezermester Erdélyi nevü naturalista készitette, még pedig nagy ügyességgel, s feltünő találékonysággal egyszerüsitve némely részeit. — Már két éve, hogy azon háznál, hol megvették, használatban van, s teljesen kielégitőleg müködik. — Ezen ezermester sok féle ügyességéről ismeretes e vidéken, jelenleg egy revolver szerkezetü 20 lövetü puskát igyekszik előállitani.

Zoványhoz nyáron igen kellemes hegyi ösvényen mintegy félóra távolságra fekszik az ideggyengeségek ellen kitünően alkalmas zoványi fürdő, mely azonban a birtokosok által nagyon elhagyagolva lévén, nem valami hivogató s nagy vonz erővel bir a fürdőt és gyógyulást keresőkre nézve. — Vendéglőjének is az lévén jelszava: ha jöttök, lesztek, ha hoztok: esztek.

Zoványról kirándultam a szomszéd Ipp csinos faluba is, s ezzel elérkeztem a Szilágynak Biharmegye felől eső legszélsőbb községébe, honnan, — dolgaimat végezve a Berettyó és Kraszna vidékről hozott kellemes emlékekkel, s a sokhelyt tapasztalt baráti szivélyesség melegségével eltelve és gazdagodva forditám ismét utam irányát sik hazám felé.

Alföldi.

— **BUDAPESTI HIREK. A szeretetházra** Somogyi Károly esztergomi kananok 6000 frt. alapitványt tett. **A lánczhid** előtti tér parkirozását tegnap előtt kezdték meg. **A nemzeti** muzeumot márcz. hóban 21,919 személy látogatta. **Aszim bey** Budapesten van s itt akar megtelepedni. Már tanulja is nyelvünket 3 hó óta. **Az olasz** operatársaság közelebb Budapestre érkezik. **Egy ötven éves** férfi a lánczhidról a Dunába ugrott, de életben kifogták.

VIDÉK.

— A „Debreczen“ levelezése. —

Kaba, ápril hó 10-én.

Mult márczius hó 24-én tartotta egybekelési ünnepélyét városunk köztiszteletben álló postamestere Tury Henrik ur, szinte városunk egyik közbecsülésben álló polgárának, Kuczik Sámuel urnak egyetlen kedves, szende, szolid, és mindenkitől szeretve tisztelt leányával, Kuczik Róza kisasszonynyal, mely egybekelési ünnepélyre a menyasszony szülei által, a kabai előkelőség és értelmiség majd mind meg volt hiva, kik majd mind meg is jelentek, meg voltak még hiva a vőlegény rokonai is, kik távol vidéken laknak, kik szinte megjelentek, a mulatság igen kedélyes volt: éltették az uj párokat, és hosszu boldog áldásdus életet és megelégedést, és egymásiránti örök, hű szeretetet kivántak nekiek a vendégek, mit ők valóbae meg is érdemeltek, mert mindenki irányában, megelőzőleg viseltetnek. — A mulatság valóban oly vig volt, hogy ilyenre ritkán esik példa: — mindenki megelégedéssel távozott el.

Apróság. A portugali alkotmány szerint az ottani trónörökösnek, ha tizennegyedik évét betöltötte, a parlament előtt esküt kell letennie arra, hogy az ország alkotmányát és létező institucziót fen fogja tartani. Don Carlos, a mostani trónörökös nemrég tett eleget eme törvénynek s ünnepélyesen megesküdött arra, hogy a római kath. vallást mindenkor fentartja, a portugal nemzet politikai alkotmányát tisztelni fogja és engedelmeskedik a törvénynek és a királynak.

Közgazdaság.

A székesfehérvári 1879-ki országos **ipar,- termény-, szépmüvészet,- és állatkiállitás** Fejérmegye és Székesfehérvár köztörvényhatóságának pártfogása alatt áll.

A kiállitás szellemi részére, nevezetesen az intéző és vezénylő közegek közti érintkezésre vosatkozó levelezések: „Országos kiállitási végrehajtó-bizottság elnökéhez Székesfehérvárott“ intézendők.

A kiállitás 1879-ik évi **május hó 10-én** nyittatik s tart bezárólag jun. hó 1-éig

Kiállithatók Magyarhon és kapcsolt részeinek arra méltó mü- és terménycikkei, szépmüvészeti és régészeti tárgyai, tanszerei és iskolamunkálatai, állatai, gép- és gazdasági eszközei; kizárva csak a gyors romlásnak kitett anyagok és robbanó készitmények vannak.

A bejelentések 1878-ik évi jul. hó elejétől egész 1879-ik évi március hó 1-éig fogadtatnak el. A kellő időben bejelentett tárgyak 1879-ik évi április hó 20-ig küldendők be. A küldemények február hó elsejétől fogadtatnak el.

A haza összes vasuti vonalain nyerendő szállitási árkedvezmény, annak idején a kiállitókkal közöltetni fog.

A térdij fele a tárgyak bejelentésekor, másik fele a tárgyak beküldésekor fizetendő; és pedig fedél alatti helyiségekben 4 fal melletti tér 2, faltér 1 forintjával, — ideiglenes épületekben 2, a szabadtéren 1 forintjával □ méterenkint. Folyó asztalokat a bizottság dij nélkül ád, a kiállitó csak az elfoglalt térséget fizeti. — Kivánatra a bejelentő terhére állványok is készittetnek.

A kiállitóknak jogukban áll cégjük vagy nevök után azon bárminemü segédmunkások neveit felirni, kik a kiállitott tárgyak készitésében kitüntek.

A kiállitás 17 csopartra osztatik, a következő osztályozással: I. Erdőtermények és félkészitmények, — nehezebb fa-ipar. II. Bányatermények és félkészitmények, — nehezebb érc-ipar. Nemkülönben üveg-, gyurma-, agyag- és kő-ipar. III. Mezőgazdasági termények és félkészitmények, kert-ipar. IV. Malom-ipar és élelmi cikkek. V Szeszipar, borok és egyéb szeszes italok. VI. Fonó-, szövő-ipar, ruházati tárgyak. VII. Háztartási és butor-ipar. VIII. Vas-ipar. IX. Nemes ércz-, nemes kő-, és fém-ipar. B. Bőr-, csont- és kaucsuk tárgyak. XI. Mü-ipar és zenészeti tárgyak, épitészeti rajzok és tervek. XII. Közmivelődési tárgyak, tanszerek, tudományi és szépmüvészeti tárgyak, XIII. Gazdasági eszközök, iparos szerszámok — és kézi gépek. XIV. Gépek, gőz-, viz- és lóerőre. XV. Halászati, hajózási és vizépitészesi tárgyak. XVI. Állattenyésztés, állat-kiállitás. XVII. Régészeti tárgyak és müemlék-kiállitás.

Minden kiállitónak joga van külön képviselőt tartani, de a bizottság már eleve gondoskodott egy általános képviselőről is.

Jutalmul a kiállitáshoz bocsátott minden tárgy tulajdonosa egy emlék-érmet nyer; kiváló tárgyak érdemérmet s a kitüntetést indoklók diszokmányt kapnak.

A kiállitók s ezek munkásai, valamint a rendezésnél közremüködő tagok állandó szabad-jegyet nyernek. A látogató közönség részére érvényes 50 krajczáros bemeneti jegyek adatnak.

A kiállitók, ha kötelességeiknek eleget tettek, tartoznak tárgyaik eltávolitásáról a bezárási naptól számitandó 20 nap alatt intézkedni; ezen időn tul el nem vitt tárgyak a kiállitó terhére beraktároztatnak.

A kiállitott tárgyak tüz elleni biztositását — a kiállitó kivánatára — a végrehajtóbizottság eszközli.

Csitári Kálmán, kiállitási titkár. **Gr. Zichy Jenő**, kiállitási elnök.

— **Isten dicsőségére**. Turin környékén Perico faulban egy hires jezsuitát elfogtak. Egyéb istenes tettei közt figyelmet érdemel, hogy — 37 leányt rabolt el, Dicsértessék az ur Jézus szent neve érte!

Kelet.

Anglia.

Az alsóház is egyhangulag elfogadta ama hála feliratot, melyet a tartalékosok behivásáért intéz a parlament a királynéhoz.

Anglia tehát határozott. És kimondta: **legyen háboru!**

*

A szárazföldi és tengeri fegyverkezések az angol kormány programmon állandóknak tekintendők. Az angol csapatok kiszállitása Mytilenében, és Mytilene elfoglalása angol állomásul legrövidebb időben várható.

Gorcsakoff jegyzéke.

Salisbury marquis köriratára megérkezett Gorcsakoff válaszjegyzéke. — Tagadja, hogy a muszka czél szláv állam alakitása volna. A szerződés csak előzetes, és az elengedhetlennek tartott változtatásoknak még helye van, s számos érdek kielégitése kivánatos.

Jelzi, hogy Törökország, a konstantinápolyi conferenczia és a fejedelemségek egyesülése a szerződéseket 22 év óta fokozatosan megszegték.

Kivánná végül tudni, hogy mit akar tehát Anglia?

Olaszország.

A kamara ülésében felmerült a keleti kérdés. Jelezték, hogy az olasz és a nyugati hatalmak közt jó egyetértés van, s különösen Angliával és Ausztriával szövetkezve kell e kérdést megoldani.

Olaszország és Ausztria közt a semleges magatartást nem tartják hasznosnak, s azt hiszik, hogy a keleti kérdés csak Anglia és Ausztria által oldható meg.

A törökök.

Miklós nagyherczeg s Szafvet pasa közt szüntelen folynak legélénkebb tanácskozások Törökországnak magatartása fölött egy netaláni angol-muszka összeütközés esetében. Az oroszok ép ugy, mint a törökök szorgalmasan dolgoznak erősitett vonalaik kiépitésén. A török minisztervalság folyvást tart. Achmed Vefvik pasa visszalépése bizonytalan.

— **VIDÉKI HIREK. Margitta** város árvaszék felállithatásáért folyamodott, kérelmezni fogja a telekkönyvi hatóság rendszeresitését is. **Nagyváradon** közelebb jegyzői vizsga tartatott, képesittetett 9, megbukott 2. **Herend** mellett egy vasuti őr nejét agyonütötték, kis fiát megfojtották; a mit találtak, elvitték. **Kolozsvárt** elhunyt Szigeti Gyula Mózes agg iró. 50 év előtt sokat irt. **Borosjenőn** egy finánczot meggyilkolták.

Történelmi csarnok.

A főiskolai tüzoltó egylet.

(Hetedik közlemény.)

A botokra nézve megjegyzem, hogy először 1834-ben tétetik egy botról emlités és pedig következőleg: Elődinek dicső lépteit idves jótétekkel nyomozza a rendületlen honos, hason példánynak adá mustra darabját a debr. erőmivesz társaság előtt, mind végig honi érzésekkel emlitendő szives barát Lugossy József, kitől szerencsés vala kapnia egy tüzveszélyt akadályozó hősi botot. Légyen bár az áldozat csekély, de olympusi hegyeket merészel mozditani annak idvel telt szüleményei. Légyen örök emlékkel teljes hála szeretett honosunk Lugossy Józsefnek. Ime a botnak mikénti létrejövése, — mely mellé még azt jegyzem meg, hogy jegyzőkönyvünkben az idezett sorok, az elsők magyar nyelvünkön. Ezen botot nem sokára, 1837-ben követte egy másik, mely kis botnak neveztetett; majd valamelyiket — talán eltörés következtében — felváltandó 1847-ben Kapros Gábor tiszteletbeli tag ajándékozza meg az egyletet ismét egy bottal.

A botoknak tehát igen fontos szerep jutott, épen azért ezt kezelőkké az egylet legkitünőbb erejü tagjai választattak; sok különböző elbeszélések hiresztelik az egylet nagybotosait, a melyek közül egy megtörténtet hadd mondjak én is. Ma is élő emberek tesznek tanubizonyságot a következőkről. Ugyanis első botos Szombaty István, egy alkalommal

A „paré.“

RAJZ.

(Vége.)

De mit ér ő a gyülölettel? Hiszen eddig az a legény és szerelme volt az ő egész s egyedüli boldogsága. Most már vége mindennek; szerelemnek, boldogságnak; a mi még reá vár ez életben, az csak a keserü bubánat és végnélküli szenvedés. . . . . . Szenvedni? . . . . Tehát folyvást csak szenvedni! . . . . . Szenvedni, a mig le nem tölti utált életének legutolsó perczét is, szenvedni, a mig le nem fogják két szeme pilláját. . . . . . . Oh, milyen jó annak, a kinek nincs se öröme, se bánata, mint a halottnak; az már nem érez semmit sem, hanem csak pihen csendesen háborithatlanul. . . .

De hátha az, a kit az isten e földön annyira megvert, hogy még a szerelem is átokká válik rajta, még odalenn a sirban sem talál nyugalmat, hanem szenvedni kell ott is? . . . . Nem, nem, az nem lehet! Hisz a ki meghal, arra nehéz sirdombot raknak; és a hideg föld kiszijja a testből azt a kinzó forróságot, mely ugy szaggatja az agyat, s a sulyos rög nem engedi hánykódni, dobogni a szivet, hanem reá nehezedve, elcsendesiti azt, s hogy ha a sziv csendes, ugy nincs öröm, nincs bánat, nincs szenvedés! Oh, milyen jó a halottnak! . . .

S e pillanatban éles, bántó vijjongással hangzik fel kivülről egy egerészó csuvik szava:

Kuvik, kuvik! . . .

Mintha nékie felelne a halálmadár, és mondogatná helyeselve:

Igen, igen! . . .

Es azután reszketve szövi tovább a rémes gondolatot. A sápadt hold ép bevilágol ablakán és ezüst sugaraival halvány félhomályra változtatja az éjsötétjét, és a paré felkorbácsolt képzelmének ugy tetszik, mintha a kisérteties szürkeségben megmozdulnának a szomszéd sirkert begyepesedett hantjai és a fejfák közül halvány siri alakok kelnének ki, melyek a suttogó lombok agyrontó zenéje mellett egymást üzve lebegnek el kicsiny ablaka előtt végtelen menetben.

A szegény teremtés félve zsugorodik öszsze és kimeresztett szemekkel bámul az elsuhanó árnyak után, közbe-közbe vaczogó fogakkal suttogva:

„Oh, milyen jó a halottaknak . . . .

. . . .

Ez alatt pedig az éj rég átvette birodalmát, s odakünn minden a pihenés ölén már! . . . . . csak a szegény paréról feledkezett meg a jótevő angyal; nem jő szemeit lezárni s lelkét elfátyolozva fájdalmaiból az álom enyhet adó világába ringatni.

Mindenütt néma csend már! . . . .

Csak a halkan lengő éji szél bug a kis nyitott ablak alatti orgonafák leveleit zörgetve, s az egerésző csuvik vijjog a kerités melletti ákáczok lombjai között:

Kuvik, kuvik!

A nyitott ablakon keresztül ki-kihallatszik Cziczella szaggatott fuldoklása. A csuvik társat gondol, és az éji csendben messze elhangzó sikoltással felel reá:

Kuvik, kuvik.

És mikor azután a gyötrelmes lelki harc között kimerülve, végre elszenderül, csengő furulyahang sir fel a temetőből.

Oly csendes és szenvedély nélküli a dal!

„Szomoru füzfának lehajló az ága,
Fáj a szivem érted falu szép leánya.“

S mégis annyi szerelem, panasz és fájdalom ömlik el rajta, mintha maga a sziv zokogná bele epekedő érzelmeit abba a kicsiny sirófába.

A furulyahang felébreszti a csalogányt.

S azután a kis furulya s csalogány együtt bugják panaszos danájukat az éjbe.

* * *

Két hét mulva Bokor Laczi csakugyan megtartotta a lakodalmát, és a melyik nap haza vezette Juliskáját, azon a napon huzták ki halva a kenderesi halászok a Kösi malmának kereke alól a szegény parét is.

A gyászos eset nem valami nagy zajt vert a jó kenderesiek között, mert hisz látni való dolog volt az egész; az ily neki szilajult teremtések, ha valami legény után vetik magukat, rendesen igy szokták végezni; és hogy elrettentő példa gyanánt szolgáljon, a tiszteletes ur megtagadta tőle a tisztességes eltakaritást is, mert a ki nem tudja bevárni, mig a jó ur elszólitja e világi hiuságok teréről, hanem a maga fejétől indul az örök üdvösségnek, az nem méltó a szentelt földre.

S csupán csak egy ember akadt, a ki jó volt hozzá megholta után is, egy szegény szolga legény, ki sokszor egész késő éjekig elfurulyázgatott a sirján.

Szegény Istók, kis furulyájával talán a fejtül való fájanak panaszkodta el azt, a mit magának soha sem mert megmondani, hogy szereti őt, forrón, igazán.

Hevesy Jenő.

jövén haza a collegiumba, a collegium előtt kutesinálásnál használatba volt ugynevezett vasból készült bakkot felverén, egész könnyedén vitte s tette le a hátulsó udvaron, hogy pedig nehézségéről tudomásunk legyen, másnap többen tették talyigára s igy vitetett elébbi helyére. Vannak ennél ugyan különb tények is. De térjünk a dologra: azt hiszem, hogy nem cselekszem felesleges dolgot, ha ezen fontos és nagy hirben álló eszköz egykori kezelőit ide feljegyzem: 1834/5. nagybotos Szombaty István. Lámpáshordó: Czike János. 1836. n. b. Czike János, l. h. Erőss István. 1837. n. b. Czike János, k. b. Kiss Imre, l. h. Erőss István. 1838. n. b. Erőss István, k. b. Kiss Imre, l. h. Kecskeméti Albert. 1839. n. b. Czike Dániel, k. b. Ajtai Sándor, l. h. Bukó István. 1840. n. b. Vécsei István, k. b. Győri József, l. h. Szabó Zsigmond. 1841. n. b. Végh Vincze, k. b. Szües Sándor, l. h. Mérese Antal. 1842. n. b. Szües Sándor, k. b. Soós János, l. h. Kiss Károly. 1843 n. b. Soós János, k. b. Kálmán László, l. h. Kiss Károly. 1844. n. b. Kálmán László, k. b. Füzeséri Ferencz. 1845. n. b. Veress Béniámin, k. b. Füzeséri Ferencz, l. h. Budaházi Mihály. 1846. n. b. Füzeséri Ferencz, k. b. Budaházi Mihály, l. h. Papp István. 1847. n. b. Farkas Béniámin, k. b. Bartha András, l. h. Papp István. 1848. n. b. Szües János, k. b. Fábián László, majd n. b. Elek Károly.

(Folyt. köv.)

— **Anyagi érdek.** Vettük a nagykárolyi takarékpénztárnak 9-ik évi zárszámadsáát az 1877-ik évről. Felemlitjük ebből, hogy a kimutatás szerint a mult év végén készen mardvány **9797 frt. 30 kr.** volt. Ez intézet igen szép forgalmat csinált, s ügyvezetése biztos és szakéritői kezekbe van letéve.

Thalia temploma.

„Kisasszony feleségem", operette 3 felv. Irták Leterrier és Vanlov, fordította Rákosi, zenéjét szerzé Lecocq. (April 10.)

(T. L.) Szemét biz ez, még pedig az alja, azzal a különbséggel, hogy unalmasság, csiklandóság és badarságban majdnem minden társát felülmulja. Leszámitva egy pár valóban csinos zenerészletet, oly unalmas sületlenség az egész, hogy kin végig nézni. De mindennél ékesebben szól a mese:

Az első felvonásban Brüszszel város polgármestere pályázatot hirdet az erényesség érmének elnyerésére; pályázhat minden hajadon és 19 éven aluli. Talaméd van der Bum (Mezei) bárónak felesége Marzsolén (Nyilvai) is pályázik, kinél férje megőrizte a szüzi párát, csak azért, hogy neje a 10-ik érmet is elnyerhesse. Ezt a férj szavára el is hiszi a tanács, s Marzsolén megnyeri az érmet. Ekkor jő elő Hanibal, (Tiszai) a viglegények társaságának elnöke, mely nemes kompániának nincs egyéb dolga, mint dőzsölni és menyecskéket hóditani. Ez fogadást ajánl Van der Bum bárónak, hogy erényes nejét a lehető legrövidebb idő alatt elcsábitja az erény utjáról. De már ezt nem hiszi el a nemes báró, s fogadni is mér rá, hogy nem lesz belőle semmi, még pedig felteszi egy fületlen gomb ellenében összes vagyonát.

A második felvonásban hozzá is fog Hanibal munkájához, azonban ez nem megy olyan könnyen, mert Marzsolén értesülvén a fogadásról, és csók helyett nyaklevessel elégiti ki Hanibalt. Most Hanibal cselhez folyamodik, s a kulcsár segélyével egy ládában beviteti magát a Marzsolén hálószobájába. Itt aztán vetkőzés közben furesa dolgokat lát, de a legfuresább az, hogy ugyanekkor Frikkel órás legény, (Szabó B.) Marzsolén zsengekori kedvese is belopózkodik a hálószobába, és csak is az „érmek" „kenetteljes hatásának" köszönhető, hogy képes szegény Marzsolén ellentállani a kisértéseknek. Hanibal e váratlan eseményt saját javára igyekszik kizsákmányolni, és ráijeszt Marzsolénre, ki a bejövő bárónak csakugyan azt vallja, hogy Hanibal kisértéseinek nem volt képes ellentállani. Igy tehát a báró elvesztette a fogadást, és át is adja minden vagyonát, még a nadrágát is Hanibalnak.

A harmadik felvonásban aztán Hannibál az ur, a báró pedig, kinek mégis csak élnie kell beáll, kulesárjának. Marzsolén is, miut semmi nélkül maradt báróné jobbnak látta odébb állani, s rátalált az ő Frikkeljére, kivel együtt tolják a talyigát, faluról falura, kiabálva: órát vegyenek. És csodálatos! Az érmek „kenetteljes hatása" következtében még mindig tiszta ártatlansággal diesekszik, mig nem a derék báró végre kieszközli számára a törvényes elválasztást, s ő mint „kisasszony" nyujtja kezét szeretett Frikkeljének.

Eddig a badar mese, mely három hosszu felvonást vesz igénybe. A zenerészletek közzül az egy „kakukdal" az, mely első hallásra ir megnyeri a tetszést, a többi részlet meg sem közeliti Lecocq előbbi szerzeményeit.

A szereplők minden igyekezete sem volt képes több értéket szerezni e münek, mint a mennyit ér. Közönség szép számmal.

— **Irodalom.** Beküldetett hozzánk Grimm és Horovicztól Budapestről **„Még ujabb árny és fényképek"** irta Kákay Aranyos nro 3. Találó humor jellemzi e lapokat, szó van ebben gr. Forgács A., Jókai, Ábrányi-dinasztia, Tisza K., Pulszky F. és A., Helvey L., Szana T. Lonkai, Ásbóth, Sontag, Ráth K., Sennyei Pálék, Vadnay, Balázs S. a Veres Pálné férje, Tóth Ede, Wenckheim, Bernát D. viselt és viseletlen dolgairól. Ára 1 frt 60 kr. A mű nagyon megérdemli az elolvasást.

Előfizetési felhivást vettünk Kompolthy Tivadartól. Iapunk egykori munkatársától **„Kének a tengerszéletből"** czimü füzetre, ára 1 frt. 20 önálló kép lesz abban élénk tollal irva. A pénz április 15-éig szerzőhöz Budapestre, (szervitatér 5. sz.) küldendő. Ajánljuk olvasóinknak!

UJDONSÁGOK.

* **A függetlenségi kör** névsora már sajtó alá került, s nemsokára a tagoknak kézbesitetik, hogy a tisztujitó közgyülésen azt használhassák szavazataik beadása alkalmával.

* **A tiszántuli ref. egyházkerület** népiskolai tanügyi bizottsága folyó hó 16-án kezdi meg Debreczenben gyülésezéseit, s erre már a meghivók szétküldettek. A gyülés elnöke Nyiri Péter esperes.

* **Fogd meg.** (Tisza Kálmán rendelete.) A husvéti ünnepeken Budapesten a magyarországi nem választók és a munkások gyülést tartanak. A kormány ezt nem tiltá be, mert bizonyára nem az állam érdeke ellen történik. Azonban a debreczeni pápa megijedt ettől. Tehát ott csak jót akarhatnak. Hogy fél a megkövezett magyar kormányelnök és belügyér, az onnan látszik, mert hatóságunkhoz és a megyéhez is „rendeletet" küldött, hogy szemmel tartsák azokat is, a kik a magyülésre képviselőkül lesznek kiküldve. S az eljárás eredményéről belügyér ő istenségének jelentést tegyenek. Nagy baj biz az, mikor a kormányelnök a lelkiismeretétől is fél. De hát — maga kereste magának!

* **Lesz még.** A jó emlékben élő Barcsay Sarolta és Blau Gyula hangversenye e hó 27-ikén lesz a „Koronā"-ban.

* **Letört bimbó.** A családi gyász iránti mély részvéttel s emberbaráti fájdalommal vettük a szomoru hirt, mely egyik helybeli lapszerkesztőtársunk bánatos családját érzékenyen érinté. Ime a gyászjelentés: Szabó Antal és nőmszül. Scholez Ilona, fiam Antal, valamint a mély bánatba merült nagyszülők Szabó József és neje Komáromy Erzsébet nevében is, a kipótolhatatlan veszteség legfájdalmasabb érzetével tudatjuk, forrón szeretett feledhetlen kis fiunknak **Józsefnek** öt napi kinos szenvedés után április hó 11-én délután 1 és 1/4 órakor, életének 4-ik évében, roncsolótoroklobban történt gyászos elhunytát. Megboldogult kedves kis halottunk földi részei szombaton **április hó 13-án délután 3 órakor** fognak a czegléd-utczai 19-ik számu Friedháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a czegléd-utczai sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Mely gyászos végtisztességtételre, rokonainkat, jóbarátainkat és ismerőseinket bánatos szivvel meghivjuk. Debreczen, 1878 április 11-én. Béke lengjen az ártatlan lélek porhüvelye felett! A méltán gyászoló család fogadja e veszteségre felett őszinte részvétünk nyilvánitását.

* **Jönni készül!** Balázs Kálmán egykori kitünő zenésze Hamzsa Miska Nagyváradról városunkba akarja áttenni lakását. Mégis csak jobb itthon.

* **Menjünk hangversenybe!** Holnap este 7 órakor kezdődik a „Korona" vendéglő nagytermében. Egy „fiatal óriás" — tiszteletből mondjuk e czimet — mutatja be fényes tehetségét. Legyünk büszkék rá, hogy itt kezdi meg **Belley Miklós** müvészeti pályáját. A ki a fiatal tehetséget pártfogásával nem buzditja: az a nemzet jövője ellen vét. — A hangverseny után tánczvigalom is lesz.

* **Osztrák szemtelenség.** Valami német szabadalmozott rabló (az ő nyelvökön: svindler) hangjegyeket küldözget szét Bécsből Debreczenbe. Lehet más helyre is. Kifizeti a szállitás díját. S aztán — küld leveleket az áráért. Csak 1 frt. Meg nem rendelt küldeményért zsarol. Ez a muszkánál is alább való „A. G. Doretti k. k. miniszterialeamte etc." Hogy a rendőrségnek is utat adjunk, megmondjuk, hogy lakik „Neuban, Burggasse 54." Az ilyen emberekhez képest Rózsa Sándor — az erény példányképe.

* **Hol az emberi szív?** Egy 10—12 éves fiu jár-kel utcáinkon. A legborzasztóbb csapás érte. Nincs helyén az esze. Utcai tőkékbe lélekrenditően veri a fejét. Pofozza magát. Sárral dobál. Nevetik az ostobák. Szánják a jó lelkűek. Lehetetlen, hogy ez a rendőrség előtt fel ne tünt volna. És nincs szív, a mely rajta könyörülne?

* **Ünnepély.** Az athletikai club tánczczal egybe kötött tavaszi **versenyviadalát** május hó 19-én a nagy erdei löveldehelyiségben tartja meg. — Mit is ezennel az ügybuzgó s müvelt közönség tudomására juttatunk.

* **Van már fonatossor.** Nem azért, mintha a husvét közelednék, hanem mert a vásár husvétkor lesz; az pedig nem messze. Most már husvéti kalácsot sem kell sütni, *mert lesz* — **fonatos.** Keresztyének, imádjátok a *böles* városi tanácsot, a mely ily *dicsően* rendelkezett a helyi ipar és kereskedelem érdeke felett!

* **Hymen.** Városunk szülötte: Csóka Elek, a budapesti kerületi honvédparancsnokság derék és buzgó tisztviselője, a ki a költészet terén is szerencsés kisérleteket tett, a jövő hóban tartja esküvőjét a bájos Bakos Mariska kisasszonynyal.

* **Egy jó házból** való fiu, iskolai bizonyitványokkal ellátva, a Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában, mint tanuló felvétetik. Értekezhetni naponként délután 5—6 óráig a nyomdai helyiségben.

* **Szinügyünkről** tegnap megkezdett érdekes czikksorozatunkat ma térhiány miatt nem folytathatjuk.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Pénteken a szinház zárva leend. Szombaton BOKODY ANTAL ur vendégjátékának adatik: **„a Rab, vagy a váltó hamisitók."** Énekes szinmü, 3 felvonásban.

A szerkesztő nyilt postája.

Verhovay Gyulának, Lukács Gyulának, Dolinay Gyulának Budapestre és **Budaházy Gyulának** Sámsonba a legmelegebb baráti üdvözletemet küldöm névünnepök alkalmából.

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.
(Szerkesztő lakása: kismesterutcza 1385. sz. a.)

Az első debreczeni árverési intézetben

kedden f. hó 16-kán következő tárgyak kerülnek árverésre, u. m. gyémánt karperecz, függő és medaille, arany láncok, garniturák, karpereczek és gyürük; arany és ezüst órák, ezüst gyertyatartók, kanalak, késes, villák, és kehelyek! érték papirok, nevezetesen: 1 meiningi. 1 török, 2 milánói 1 Rudolf sorsjegy; továbbá kiszivott tajpipák, látesövek, revolverek, hátultöltő puskák; férfi és női ruhák, fehér és ágynemüek, csizmák, czipők, 1 antik török pisztoly, 1 gardonka, 1 madárkalitka, 1 métermérleg stb.

Az árverelendő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap és hétfőn bárki által megtekinthető.

Felkéretnek mindazok, kik tárgyaikat eladás végett beadni szándékoznak, hogy azt mindig szerda estig tegyék: mert akkor a következő csütörtökön megjelenendő hirdetésben ezen tárgyak megemlittethetnek.

ORMÓS FERENCZ

norinbergi és diszáru fiókuzlete Bècsből

Debreczenben, a főpiaczon, Scheer Bernát ur házában

a „BIKA" szállodával szemben.

Ajánlja dusan berendezett raktárát.

Vadászati és védő czikkek: Percusion, Lefaucheux, Lancaster és Flobert fegyverek, töltények, tölténytáskák és övek, revolverek, pisztolyok, hozzávaló töltények és táskák.

Lovaglásra: angol disznóbőr nyergek, kantárok, izzasztók, zabolák, kengyelvasak, sarkantyuk, lovagló vesszők, botok és ostorok, valódi angol nyeregszappan.

Utazáshoz: bőr, vászon és fa öndők, táskák, toiletthez berendezett cassettek és táskák, Plaid szijak, gummi köpenyegek.

Háztartáshoz: asztalkések, fa, csont, szaru, alpacca és alpacca ezüst nyéllel, britaniaérez, pakfong, alpacca és alpacca ezüst kanalak, eczet, olaj és vajtartók, czukorvágók és szelenczék, theafőzők, kannák, kávéfőző gépek, kávéőrlők, gyorsforralók, husvágó és kolbászcsináló gépek, fa, plech, británia érez- és alpacca-tálczák, asztali gyertyatartók, réz, vas, bronz, britania, érez, pakfong, alpacca és alpacca ezüstből, R. Ditmár-féle asztali és függő petroleum lámpák, madárkaliczkák, virágasztalok, sodaviz-gépek.

Toilletthez; fésük, fog, köröm, haj és ruhakefék, szappanok, fogpép és porok, valódi kölniviz és illatszerek.

Báli legyezők, ékszerek, virágcsokor-tartók, legyező zsinórok.

Különbféle diszáruk vas, bronz, fa, porczellán, maché és bőrből.

Optikai czikkek: orresiptetők, szemüvegek, Lorgnettek, táv és szinházi látesövek, barometrum, hévmérők, szesz, czukor, bor, sör, eczetmérők, vizmértékek.

Legujabb divatu férfi és gyermek kalapok keztyük esőernyők, sétabotok, tajték pipák, szivar szipkák, zsebkések, pénz és szivartárczák, dohányvágó gépek. — Gyermek játékok.

Szodaviz gépek 8½ forinttól 20 forintig.

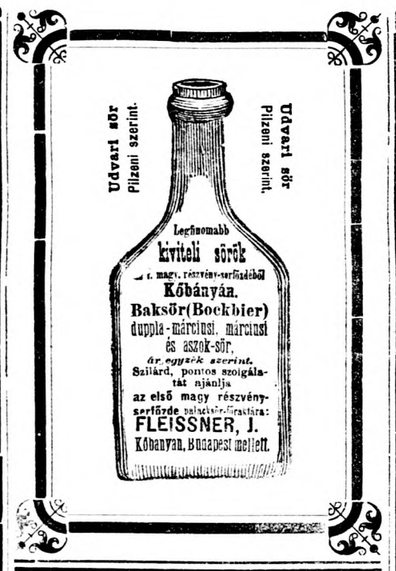

Titkos betegségek

és

bőrbajok

gyógyittatnak **RICORD** párisi egyetemi tanár egyedül biztos gyógymódja szerint,

FOGAK

és azoknak tövei fájdalom nélkül kihuzatnak.

WEISZ GYULA

a budapesti császári és királyi katonai főkórház volt osztály orvosa, kiérdemelt államvasuti és bányamü-orvos által.

Lakik: Piacz és Miklós utcza sarkán levő Somogyi féle 2094. sz. a. házban.

114 102—?

Hirdetmény.

Bosznay Károly és neje csődtömegéhez tartozó czegléd-utczai 2150 sz. ház és 5 hold kiterjedésü ondódi szántóföldje a csődválasztmánytól 1878. évi pünkösd elsejétül 1879-ik évi pünkösd első napjáig zárt ajánlat utján bérbeadatni rendeltetvén, felhivatnak a bérleni szándékozók, miszerint az ingatlanok kibérlésére vonatkozó s az ajánlati ár 10%-jével ellátandó zárt ajánlataikat berekesztőleg f. évi április hó 20-ik napja mint zárhatáridőig alulirott tömeggondnoknál adják be; megjegyeztetvén, hogy a 10% cautió az ajánlatnak a csődválasztmány által leendő elfogadása esetén az első évnegyedi részletbe fog betudatni s az első negyedévi részlet kipótlására szükséges összeg a szerződés aláirásakor lesz kifizetendő és hogy a szerződés többi feltételei tömeggondnoknál bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1878. április 9 én.

Sajó György,
tömeggondnok.

134. 2—3

A vásártéren,

vásáron által látható **ezer** példánnyal föllállitva a **második** sátorban.

A legujabb

tájkép a harcztérről,

mint a Plevnábóli utolsó kirohanás 1877. decz. 10-én.

A RABKONAKI ÜTKÖZET

1878. január 5-én.

Antivári elfoglalása

Montenegroiak által január hónapban 1878.

PLEVNAI ÜTKÖZET

1878. szeptember 12-én.

Sipka szoros körül és Sofia-Mecset

Konstantinápolyban.

Továbbá a párisi, londoni, bécsi és philadelphiai világkiállitasok, ugymint a hires

nevető kabinet

száz meg százféle eltorzult arczokkal látható.

Nyitva áll reggel 8 órától 9 óráig, 5 órától 9-ig fényes kivilágitás mellett.

Minden látogató kap egy ajándékot.

BELÉPTI-DIJ 20 kr.

Reménylem, hogy a tisztelt közönség szives látogatásával megtisztel

Lindner Károly,
Budapestről.

135. 1*

Dr. Handler Mór

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes s tartós siker biztositása mellett mindennemü

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, u. m.: az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt).

2) hugycsőfolyásokat (még idülteket is), a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) hugycsőszükületeket;

4) fris s idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást,

5) bőrkiütéseket;

6) a hugyhólyag betegségeit és mindennemü vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2. sz. kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) 1. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. 9—100

Tavaszi idényre!

Kész gyermek ruhák (3 évestől kezdve) 4 frttól 10 frtig.
Kész férfi öltönyök 12 frttól 28 frtig.
Kész férfi ujdivatu felöltők 10 frttól 20 frtig.
Legujabb divatu férfi és gyermek kalapok 1.50 krtól 5.50 krig.
Szines Creton és Chiffon ingek 1.20 krtól 3 frtig.

Gallérok	Kézelők	nyakkendők.
2 frttól 2.80 krig.	3.50 krtól 6 frtig.	

nagy választékban és olcsó árban

Rott Lipót és testvére
férfi divatüzletében, Czegléd-utcza 2. sz. a.

113 6—6

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debreczen, 1878. Nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.